

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – gradul didactic II

Prezentul standard profesional de formare continuă a fost elaborat în cadrul proiectului „Restructurarea sistemului de formare continuă a personalului din învățământul preuniversitar prin generalizarea sistemului de credite profesionale transferabile” (POSDRU/3/1.3/S/2/ID 3777).

Anexa 10 la OMENCȘ nr. 4476 / 06.07.2016

**Standard profesional de formare continuă
pentru funcția didactică de predare
profesor pentru învățământ liceal
– *gradul didactic II* –**

INTRODUCERE

STANDARDE PROFESIONALE PENTRU EVOLUȚIA ÎN CARIERA DIDACTICĂ

1. Standardele profesionale - termen de referință în analiza, recunoașterea și evaluarea profesionalismului didactic

Profesionalizarea și evoluția în carieră sunt intrinsec corelate cu standardele și competențele profesionale. În accepțiunea Legii educației naționale: ”Dezvoltarea profesională a personalului didactic, de conducere, de îndrumare și de control și recalificarea profesională sunt fundamentate pe standardele profesionale pentru profesia didactică.”(art.244, al 5).

Recunoașterea statutului de profesiune într-un domeniu sau altul, asigurarea și creșterea calității programelor de formare, accentuarea principiului răspunderii în evoluția programelor pretind definirea prealabilă a unui set valid și complet de standarde profesionale.

1.1. Standard profesional

Noțiunea de *standard* este interpretată diferit și analizată în planuri diferite; astfel se vorbește de ”standarde instituționale”, de ”standarde ale obiectivelor și conținuturilor formării”, de ”standarde metodologice”, de ”standarde evolutive” ș.a.

Există însă, în principiu, o constantă larg acceptată potrivit căreia ”standardul” definește un anumit nivel calitativ pe care trebuie să-l atingă un program, un proces, o operație sau un produs.

În această accepțiune, se poate admite că standardele profesionale ale carierei didactice reprezintă enunțuri privind nivelul calitativ așteptat al prestațiilor profesionale ale cadrelor didactice, diferențiate pe niveluri de școlaritate și grade de expertiză: profesor cu definitivat, profesor gradul II, profesor gradul I, profesor emerit.

De obicei, unui standard i se atașează competențe profesionale specifice, dar interpretarea relațiilor dintre ele este diferită, putându-se identifica cel puțin 2 poziții:

- a) poziția potrivit căreia standardele se definesc în cadrul metodologiei analizei ocupaționale ca un *ansamblu de competențe*; în această situație, competențele se circumscriu unui standard;
- b) poziția potrivit căreia competențele sunt stabilite din perspectiva unui standard sau a unui criteriu; într-o abordare nivelară, standardele definesc sau dau sens treptelor de evoluție ale uneia și aceleiași competențe.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – gradul didactic II

Cele două orientări nu sunt reciproc exclusive, de aceea în domeniul formării cadrelor didactice se pot valorifica unitar. Astfel, se poate considera că standardele profesionale se definesc prin seturi de competențe, iar fiecare competență de pe un anumit nivel evolutiv presupune un criteriu de performanță. Rezultă că abordarea competenței este de tip *progresiv* și *cumulativ*.

Se poate accepta, de asemenea, că, în cazul diferitelor etape ale evoluției în cariera didactică, pe lângă creșterea progresivă a unei competențe, pot apărea și competențe specifice proprii sau cu un grad mai mare de reprezentativitate pentru un singur stadiu. În concluzie, se poate considera standardul profesional ca fiind un set de competențe specifice; acestea se particularizează prin natura, numărul și criteriile de performanță asociate fiecărei competențe.

1.2. Competență

Noțiunea de *competență* are un caracter polisemantic. Din multitudinea de definiții existente, se poate alege aceea care este completă și funcțională în raport cu obiectivele acestui document, anume:

Competența reprezintă capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții constând în valori și atitudini, pentru rezolvarea cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, precum și pentru dezvoltarea profesională ori personală în condiții de eficacitate și eficiență.

În această accepțiune, elementele structurale ale unei competențe sunt: rolurile profesionale sau sarcinile de muncă/învățare care trebuie îndeplinite, standarde de performanță, contextul, cunoștințele, abilitățile și caracteristicile de personalitate/atitudinile. Aceste elemente structurale vizează nu numai construcția programelor de formare profesională continuă ci și implementarea și evaluarea lor.

Există o tipologie foarte diversificată a competențelor dar, de obicei se operează cu două categorii, anume: *competențe profesionale* și *competențe transversale*. În Figura 1 se valorifică această clasificare, la care se adaugă încă o categorie: *competențele de specialitate* care sunt asigurate de formarea inițială prin programe universitare de licență și care, în multe cazuri, preced formarea pentru cariera didactică. Această opțiune concordă cu prevederea din Metodologia privind formarea continuă potrivit căreia "Formarea continuă și formarea inițială sunt concepute ca procese interdependente, între care se stabilesc interacțiuni și pârgii de autoreglare menite să adapteze permanent formarea personalului didactic la dinamica proceselor și sistemelor de educație" (art.5, al 2).

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – gradul didactic II

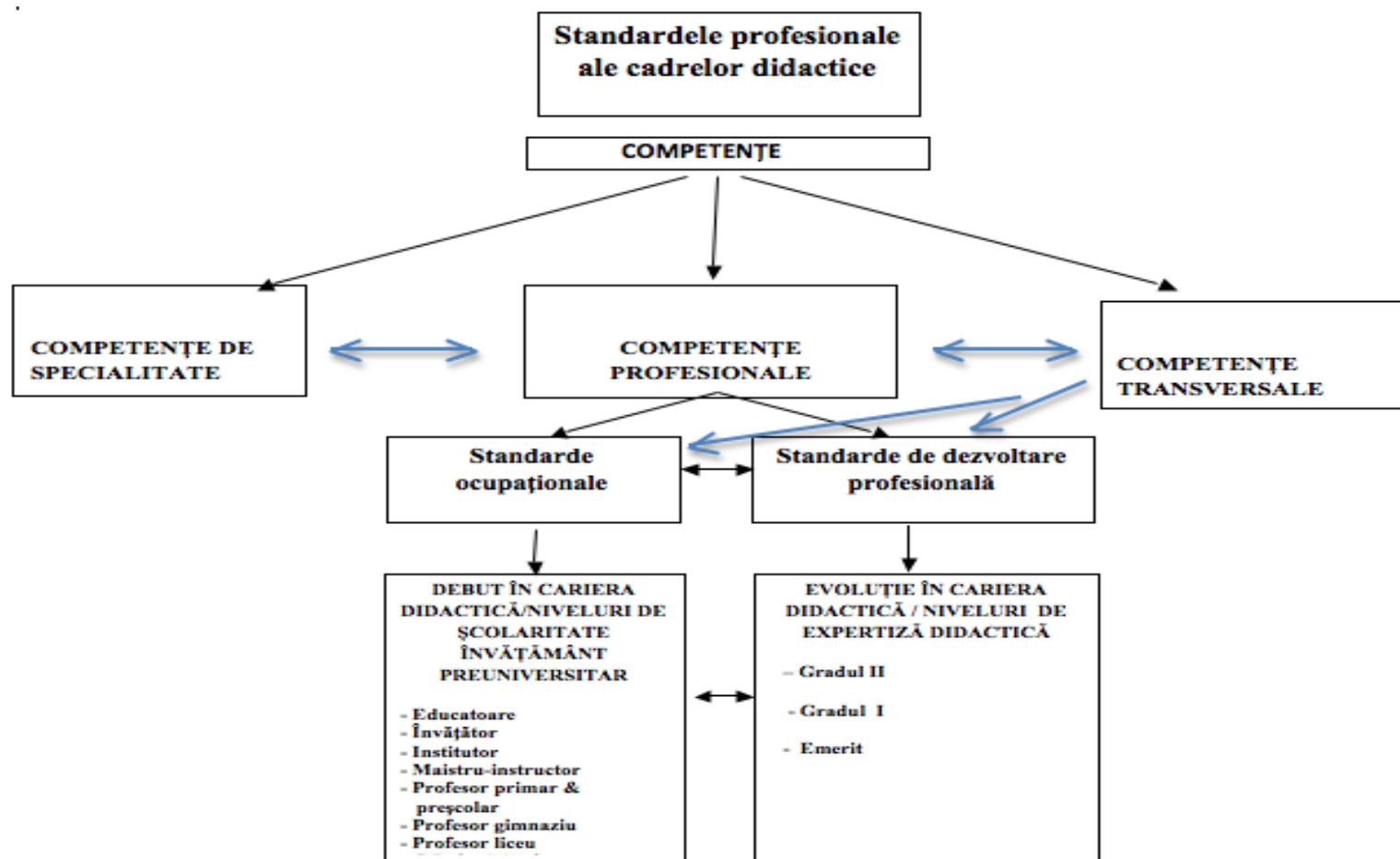

Figura 1: Categoriile de competențe ale personalului didactic

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – gradul didactic II

1.3. Importanța definirii standardelor/competențelor profesionale

Existența unui document care precizează standardele profesionale ale evoluției profesorului în cariera didactică este utilă tuturor tinerilor care intenționează să opteze pentru cariera didactică, instituțiilor care oferă programe de formare continuă pentru personalul didactic, instituțiilor care evaluează sau acreditează programele de formare, managerilor școlari care elaborează politicile de recrutare și dezvoltare a resurselor umane din școală, instituțiilor/cercetătorilor care realizează studii comparative (benchmarking) privind pregătirea profesională a profesorilor din diferite țări precum și fiecărui cadru didactic în vederea elaborării propriilor proiecte de formare și dezvoltare profesională și al autoevaluării propriilor performanțe.

2. Premise ale analizei și elaborării standardelor profesionale pentru formarea și dezvoltarea cadrelor didactice. Baze legislative și documente europene și naționale

Elaborarea standardelor profesionale ale formării și evoluției în carieră a personalului didactic este un proces complex a cărui necesitate este în mod imperios reclamată de documentele legislative și de politică școlară românești și europene. Într-o succintă enumerare, acestea sunt:

- a) **Legea educației naționale și Metodologia privind formarea continuă a personalului din învățământul preuniversitar;**
- b) **Documente ale Uniunii Europene:** Recomandarea Parlamentului European privind dezvoltarea competențelor cheie pentru educația permanentă (2006), Cadrul European al Calificărilor (EQF- 2008), care vizează armonizarea și corelarea sistemelor de educație și formare, din perspectiva învățării de-a lungul întregii vieți, Cadrul Calificărilor în Aria Europeană a Învățământului Superior (2005 - EHEA) și Descriptorii Dublin privind descrierea calificărilor;
- c) **Practici bune ale formării continue, experiențe naționale și internaționale,** dintre acestea, se rețin două experiențe semnificative, relativ recente:
 - în cadrul Centrului Național de Formare a Personalului din Învățământul Preuniversitar (CNFP) s-au elaborat **standarde ocupaționale** (2010 - maestru instructor, 2011 - profesor în învățământul secundar), care au vizat **numai nivelul inițial al formării profesionale. Ele nu au avut în vedere evoluția în cariera didactică** (gradul II, gradul I, formare continuă și dezvoltare profesională) **și nici diferențierea pe niveluri de școlaritate** (gimnaziu și liceu). Este de presupus că aceste standarde ocupaționale vor fi reconsiderate în condițiile în care formarea inițială se va realiza prin studii masterale și un stagiu de practică de 1 an.
 - în cadrul ACPART, s-a elaborat Metodologia privind Cadrul Național al Calificărilor din Învățământul Superior din România (CNCIS), document care prezintă concepția și instrumentele de stabilire și descriere a competențelor care definesc calificarea profesională a absolvenților programelor universitare de licență, de masterat și de doctorat. Acest document a devenit oficial în România prin OMECT nr.4430/2009 și a fost, în urma procesului de autocertificare, recunoscut a fi compatibil cu exigențele europene (EHEA și EQF) prin publicarea, în 2011, pe site-ul www.eric-naric.net. Din 2011, a devenit funcțional și site-ul Registrului Național al Calificărilor din Învățământul Superior, www.rncis.ro, unde se postează competențele de specialitate ale absolvenților programelor universitare, numai absolvenți ai studiilor universitare având dreptul de deveni profesori în învățământul preuniversitar.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – gradul didactic II

Intrucât standardele privind evoluția în cariera didactică se adresează absolvenților de învățământ superior, descrierea competențelor profesionale care alcătuiesc standardele profesionale privind evoluția în cariera didactică, s-a realizat utilizând descriptorii de cunoștințe, abilități și atitudini stabiliți prin Metodologia CNCIS, care sunt, de altfel, recunoscuți și definiți și de Legea educației naționale.

Sistemul de competențe pe care se întemeiază standardele profesionale ale evoluției în cariera didactică preia și adaptează la specificul profesiei didactice și la cerințele învățământului preuniversitar românesc categoriile și nivelurile de competență cu care operează Cadrul European al Calificărilor (EQF), Cadrul Calificărilor în Aria Europeană a Învățământului Superior (EHEA) și Cadrul Național al Calificărilor din Învățământul Superior din România (CNCIS).

Pentru a stabili categoriile de competențe profesionale definitorii pentru cariera didactică, s-au analizat tipurile de competențe prevăzute de documentele legislative și reglatoare existente (Tabelul 1):

Tabelul 1: Dezvoltarea profesională a personalului didactic

Prevederile Legii educației naționale	Prevederile Metodologiei formării continue a personalului din învățământul preuniversitar		
	Competențe generale	Categorii de competențe prof.gradul II și gradul I	Competențe formare continuă
<p>Art.244 (5) Dezvoltarea profesională a personalului didactic, de conducere, de îndrumare și de control și recalificarea profesională sunt fundamentate pe standardele profesionale pentru profesia didactică, standarde de calitate și competențe profesionale și au următoarele finalități generale:</p> <p>a) actualizarea și dezvoltarea competențelor în domeniul de specializare corespunzător funcției didactice ocupate, precum și în domeniul psihopedagogic și metodic;</p> <p>b) dezvoltarea competențelor pentru evoluția în cariera didactică, prin sistemul de pregătire și obținere a gradelor didactice;</p> <p>c) dobândirea sau dezvoltarea competențelor de conducere, de îndrumare și de control;</p> <p>d) dobândirea de noi competențe, prin programe de conversie pentru noi specializări și/sau ocuparea de noi funcții didactice, altele decât cele ocupate în baza formării inițiale;</p> <p>e) dobândirea unor competențe complementare prin care se extinde categoria de activități ce pot fi prestate în activitatea curentă, cum ar fi predarea asistată de calculator, predarea în limbi străine, consilierea educațională și orientarea în carieră, educația adulților și altele;</p> <p>f) dezvoltarea și extinderea competențe transversale privind interacțiunea și comunicarea cu mediul social și cu mediul pedagogic, asumarea de responsabilități privind organizarea, conducerea și îmbunătățirea performanței strategice a grupurilor profesionale, autocontrolul și analiza reflexivă a propriei activități și altele.</p>	<p>Art.92: Sistemul de competențe cuprinde cinci categorii fundamentale:</p> <p>a) competențe profesionale</p> <ul style="list-style-type: none"> - competențe cognitive - competențe funcțional-acționale <p>b) competențe complementare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - competențe digitale - competențe lingvistice - competențe de consiliere <p>c) competențe transversale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - competențe de rol - competențe de dezvoltare personală și profesională <p>d) competențe de conducere, de îndrumare și de control</p> <p>e) competențe dobândite prin programe de conversie profesională</p>	<p>Art.94-95:</p> <p>a) competențe profesionale</p> <p>b) competențe psihopedagogice</p> <p>c) competențe psiho-sociale</p> <p>d) competențe privind managementul clasei</p>	<p>Art.96:</p> <p>a) competențe pedagogice</p> <p>b) competențe sociale</p> <p>c) competențe referitoare la managementul clasei</p> <p>d) competențe profesional-științifice</p> <p>e) competențe infodocumentare</p> <p>f) competențe de management al carierei și al dezvoltării personale</p>

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – gradul didactic II

Analiza comparativă a datelor din Tabelul 1 permite evidențierea următoarelor concluzii:

- așa cum stipulează Legea educației naționale, ”dezvoltarea profesională a personalului didactic, de conducere, de îndrumare și de control și recalificarea profesională se realizează pe baza standardelor profesionale pentru profesia didactică (art.75, al.2);
- rar se observă existența unor tipuri de competențe care se regăsesc în toate articolele citate;
- limbajul nu este omogen, denumirile fiind diferite: ex.:competențe profesionale/profesional-științifice/competențe în domeniul de specializare;
- una și aceeași competență poartă ”etichete” diferite, fiind inclusă în categorii de competență diferite.

În avantajul unei concepții coerente și a unui limbaj științific uniform, este de dorit să se elaboreze un **sistem unitar de competențe** ale personalului didactic, a cărui specificitate să se concretizeze pe:

- formare inițială;
- formare continuă;
- niveluri de școlaritate;
- pe trepte de evoluție în cariera didactică (grade didactice).

3. Un sistem al competențelor pentru cariera didactică. Surse de derivare a competențelor pentru cariera didactică

Procesul de derivare a competențelor profesionale ale cadrelor didactice se bazează pe trei surse importante, anume:

a) analiza ocupațională, orientată spre studierea:

- rolurilor profesionale ale cadrelor didactice din învățământ;
- tipurilor fundamentale de activitate școlară;
- experienței pozitive în domeniul practicii educaționale.

b) fundamente teoretico-metodologice, luarea în considerare a:

- cercetărilor și sintezelor teoretice relevante în domeniul științele educației;
- stadiului de elaborare a standardelor pentru profesia didactică.

c) politicile educaționale promovate de documente de politică educațională ale UE și naționale.

Rolurile profesorului și activitățile aferente nu sunt stabile, ci sunt integrate într-un proces dinamic, care conduce la schimbări de conținut ale rolurilor clasice și la apariția a noi roluri. Tot mai mult se discută de profesor în ipostazele de: instructor, organizator și facilitator al învățării, consilier, designer curricular, evaluator de competențe, manager școlar, cercetător. O nouă viziune asupra carierei didactice ar trebui să încorporeze într-o manieră consecventă și solidară evoluțiile actuale ale acestor roluri. O analiză sistematică a standardelor profesionale privind evoluția în cariera didactică ar trebui să conțină pentru învățământul preuniversitar referințe la planurile:

A. formare continuă în relație cu formarea inițială;

B. niveluri de școlaritate: educație timpurie, învățământ primar, învățământ secundar inferior, învățământ secundar superior, învățământ terțiar, învățământ superior;

C. evoluția în carieră: profesor debutant, profesor gradul II, profesor gradul I, profesor emerit.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – gradul didactic II

Sistemul competențelor pentru cariera didactică este alcătuit, din cele trei mari categorii de competențe prevăzute în Figura 1 și descrise în Tabelul 2.

Tabelul 2. Categoriile de competențe:

Categorii de competențe	Detalii
1. Competențe de specialitate	<ul style="list-style-type: none">- Se definesc potrivit Metodologiei CNCIS pentru descrierea calificării asigurate de fiecare program de studii universitare, se înscriu în Registrul Național al Calificărilor din Învățământul Superior- Sunt publicate pe site-ul www.rncis.ro- Sunt descrise de standardul occupational
2. Competențe profesionale	Standardul profesional privind evoluția în cariera didactică conține și descrie următoarele competențe profesionale: <ul style="list-style-type: none">1. Proiectarea activității educaționale2. Conducerea și monitorizarea procesului educațional3. Evaluarea activităților educaționale4. Integrarea și utilizarea TIC în educație5. Cunoașterea, consilierea și tratarea diferențiată a elevilor6. Managementul clasei/grupeii de elevi/copii
3. Competențe transversale	Standardul profesional privind evoluția în cariera didactică conține și descrie următoarele competențe transversale: <ul style="list-style-type: none">7. Dezvoltarea instituțională a școlii și a parteneriatului școală-comunitate8. Managementul carierei și al dezvoltării personale9. Cercetare educațională aplicativă

Sistemul de competențe definitorii pentru evoluția în cariera didactică propus în prezentul standard este congruent în mod specific cu Legea educației naționale și cu Metodologia privind formarea continuă a personalului didactic.

Sistemul de standarde elaborat respectă prevederile legale din România potrivit cărora *”formarea continuă a personalului didactic se întemeiază pe modelul abordării prin competențe și pe conceptul de dezvoltare cumulativă a nivelului de competență a personalului didactic”* (art.6.) și vizează: *”profesionalizarea carierei didactice; plasarea sistemului de formare în contextul european al dezvoltării profesionale continue/învățării și formării pe tot parcursul vieții și orientarea sistemului de formare către mobilitate și evoluție în carieră și dezvoltare profesională”* (art. 90, Metodologia formării continue).

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – gradul didactic II

Tabelul 3: Corespondențe - denumirea competențelor

Competențe - Legea educației naționale	Competențe descrise de standardele privind evoluția în cariera didactică	Competențe nominalizate de Metodologia privind formarea continuă
- Actualizarea și dezvoltarea competențelor în domeniul psihopedagogic și metodic;	1. Proiectarea activității educaționale	- competențe psiho-pedagogice - competențe profesional-științifice - competențe info-documentare
	2. Conducerea și monitorizarea procesului educațional	- competențe psiho-pedagogice
	3. Evaluarea activităților educaționale	- competențe pedagogice - competențe info-documentare
- Dobândirea unor competențe complementare... , cum ar fi predarea asistată de calculator...	4. Integrarea și utilizarea TIC în educație	- competențe complementare - competențe digitale - competențe info-documentare
- Dobândirea unor competențe complementare... cum ar fi consilierea educațională și orientarea în carieră, educația adulților	5. Cunoașterea, consilierea și tratarea diferențiată a elevilor	- competențe psiho-pedagogice - competențe de consiliere
- Dobândirea sau dezvoltarea competențelor de conducere, de îndrumare și de control; - Dezvoltarea și extinderea competențelor transversale privind interacțiunea și comunicarea cu mediul social și cu mediul pedagogic, asumarea de responsabilități privind organizarea, conducerea și îmbunătățirea performanței strategice a grupurilor profesionale	6. Managementul clasei/grupeii de elevi/copii	- competențe referitoare la managementul clasei
	7. Dezvoltarea instituțională a școlii și a parteneriatului școală-comunitate	- competențe sociale - competențe info-documentare
- Dezvoltarea competențelor pentru evoluția în cariera didactică, prin sistemul de pregătire și obținere a gradelor didactice	8. Managementul carierei și al dezvoltării personale	- competențe de management al carierei și al dezvoltării personale (art.96)
	9. Cercetare educațională aplicativă	- competențe profesional-științifice - competențe info-documentare

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – gradul didactic II

4. Metodologia definirii standardelor profesionale privind evoluția în cariera didactică

Prezentul document propune un model nou de definire și descriere a standardelor/competențelor profesionale. Au fost utilizate 4 surse de descriere, articulate coerent într-un format nou:

- din Metodologia CNFPA - au fost preluate următoarele idei: *unități de competență, elementele unității de competență, condiții de realizare;*
- din documentele publicate de Parlamentul European referitor la competențele cheie, s-a valorificat ideea *structura competențelor: cunoștințe, abilități atitudini;*
- din Cadrul European al Calificărilor (EQF) - au fost preluate și puse în valoare ideile sintetizate de conceptele: *rezultate ale învățării, cele 8 niveluri de calificare și abordarea competenței din perspectiva autonomiei și responsabilității.*

În mod sistematic, a fost valorificat modelul ACPART, descris în Metodologia CNCIS care este funcțională în România din 2009, cu distincțiile propuse între *competențele profesionale și transversale și cu cei 5 descriptori ai competențelor profesionale*, aceste distincții fiind integrate și în Legea educației naționale.

Formatul de analiză și definire a competențelor care alcătuiesc standardele profesionale de evoluție în cariera didactică este prezentat în Tabelul 4:

Tabelul 4: Descrierea unității de competență

Titlul unității nr:				Nivelul calificării profesionale: Nivelul expertizei didactice (grad didactic):	
Descrierea unității de competență					
Elemente de competență	Competențe profesionale: descriptori				
	Cunoștințe	Abilități			Atitudini
	Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific/Explicare și interpretare	Aplicare, transfer și rezolvare de probleme	Reflecție critică și constructivă	Creativitate și inovare	Autonomie și responsabilitate

Toate competențele din prezentul document sunt elaborate din perspectiva acestui model.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – gradul didactic II

S-a optat pentru modelul CNCIS pentru că:

- a fost anume proiectat și construit pentru programe care vizează calificări sau seturi de competențe care se dezvoltă prin învățământul superior (universitar și postuniversitar);
- este deja validat și confirmat oficial prin OMECT nr. 4430 /2009;
- se bucură de recunoaștere europeană; în urma parcurgerii procedurilor europene de autocertificare, Raportul României este publicat pe site-ul www.eric-naric.net.

Competențele profesionale ale personalului didactic trebuie puse în serviciul dezvoltării copiilor, a elevilor și a altor beneficiari ai procesului de învățământ. **Elaborarea și, în timp, actualizarea periodică a standardelor profesionale privind evoluția în cariera didactică a fost și trebuie să fie subordonată ideii că standardele profesionale nu reprezintă doar o problemă tehnică, ci trebuie asociate cu o tabelă de valori a educației.**

Tocmai opțiunile valorice ale cadrelor didactice sunt cele care orientează într-o direcție sau alta competențele sale profesionale. Profesorul, oricare ar fi nivelul de școlaritate în care funcționează, trebuie să respecte principiile și normele de etică profesională, să promoveze o atitudine responsabilă față de activitatea didactică, să respecte drepturile elevilor, personalitatea și unicitatea acestora în cadrul proceselor de predare, învățare și evaluare precum și dreptul părinților în relația lor cu copilul, sprijinind-o și încurajând-o. Recunoașterea și respectul pentru diversitate și multiculturalitate se corelează cu recunoașterea și respectarea diferențelor individuale și eliminarea discriminărilor de orice fel și se demonstrează prin comportamente prosoziale și participarea civică.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – gradul didactic II

Unitatea de competență nr. 1

Titlul unității nr. 1: Proiectarea activităților educaționale			Nivelul calificării profesionale: 6 - licență, 7 - masterat, 8 - doctorat Nivelul expertizei didactice (grad didactic): Gradul II		
Descrierea unității de competență					
Elemente de competență	Competențe profesionale: descriptori				
	Cunoștințe	Abilități			Atitudini
	Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific/Explicare și interpretare	Aplicare, transfer și rezolvare de probleme	Reflecție critică și constructivă	Creativitate și inovare	Autonomie și responsabilitate
1. Analiza și evaluarea nevoilor de formare	Cunoaște etapele efectuării unei analize a nevoilor de formare (ANF). Describe finalitățile educaționale ale profilului liceului, nevoile individuale de formare și nivelurile de calificare profesională. Describe metode și instrumente specifice analizei și evaluării nevoilor de formare.	Alege instrumente adecvate de colectare a datelor privind nevoile si experiența anterioara de învățare a elevilor de liceu și a altor beneficiari. Aplică diferite metode de ANF, utilizând instrumente specifice: interviuri, chestionare, focus-grupuri, cercetare de documente, fise de autoevaluare s.a. Prelucrează cantitativ (statistică descriptivă) și calitativ rezultatele obținute și le include într-un scurt raport/referat, folosind și elemente grafice.	Examinează critic instrumentele ANF selectate in vederea efectuarii analizei de nevoi și le adaptează la particularitățile elevilor/ beneficiarilor. Identifică, prin procesul de ANF, punctele tari si punctele slabe ale modului in care a realizat si valorificat rezultatele ANF efectuate.	Inventariază așteptările elevilor și profesorilor în legătură cu oferta curriculară a disciplinelor din aria curriculară respectivă și redactează raportul ANF.	Include în portofoliul profesional proiectul, instrumentele si rapoartele privind efectuarea periodica a analizei nevoilor de formare a elevilor. Supune spre dezbatere colegilor raportul /referatul ANF. Respectă normele deontologice privind aplicarea diferitelor instrumente ANF.
2. Proiectarea activității didactice anuale și semestriale	Cunoaște documentele curriculare și modul de elaborare a planificării anuale și pe unități de învățare. Explică relația dintre programa școlară, planificarea anuală, unitățile de învățare, resursele existente si finalitățile educaționale ale disciplinei de specialitate.	Elaborează proiectarea anuală/semestrială la disciplina de specialitate avand în vedere finalitățile educaționale, structura anului școlar și metodologia proiectării didactice. Participă la proiectarea activităților metodice din școală.	Analizează critic proiectul de activitate elaborat avand in vedere concluziile analizei nevoilor de învătare ale elevilor. Reconsideră proiectarea activității didactice in funcție de feed-back-ul primit de la colegi, de la conducerea școlii sau de la elevi.	Proiectează în mod inovator planificarea anuală și semestrială și planificarea activităților metodice din școală, ținând cont și de conexiunile inter și transdisciplinare ale disciplinei de specialitate. Valorifică modul propriu de proiectare curriculară în seminarii la nivel local/județean /național și în publicații de specialitate.	Își asuma responsabilitatea pentru aplicarea personalizată a curriculum-ului școlar și a prevederilor documentelor de referință privind proiectarea activitatii didactice.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – gradul didactic II

3. Proiectarea didactică a unității de învățare/modulului didactic	<p>Describe metodologia privind proiectarea didactică a unei unități de învățare sau a unui modul.</p> <p>Identifică principalele competențe ce trebuie formate prin unitatea respectivă / modulul respectiv de învățare.</p> <p>Describe modalitățile de stabilire a unităților de conținut cu scopul realizării competențelor vizate.</p> <p>Explică relația dintre curriculumul școlar liceal și teoriile învățării.</p>	<p>Asigură concordanța între programa școlară, competențe, conținuturi, strategii, la nivelul unității de învățare/modulului.</p> <p>Include activități de învățare centrate pe elev în proiectarea pe unități de învățare/ pe module.</p> <p>Stabilește activități de învățare realizabile, relaționate cu competențele specifice modului/unitatii de invatare.</p> <p>Elaboreaza proiectul unității de învățare/ modulului didactic respectand criteriile de calitate.</p>	<p>Analizează proiectul elaborat din perspectiva proiectării semestriale și anuale, identificând eventuale neconcordanțe logice sau metodologice.</p> <p>Analizează posibilitatea efectuării corelațiilor dintre modulul respectiv și alte module/discipline de învățământ studiate de elevi în liceu.</p>	<p>Proiectează unitățile de învățare/ modulele didactice la disciplina specialitate, valorificând creator potențialul diferitelor modele de proiectare curriculară.</p>	<p>Își asumă responsabilitatea pentru proiectarea pe unități de învățare/module, inclusiv pentru prezentarea lor în comisia metodică sau în lucrări metodico-științifice.</p>
4. Proiectarea lecției	<p>Describe diferite modele de proiectare a lecției.</p> <p>Describe relațiile dintre obiectivele operationale ale lecției, conținuturile, formele de organizare a activității și strategii de instruire și de evaluare.</p>	<p>Corelează finalitățile și conținuturile lecției cu finalitățile urmărite la nivelul unitatii de invatare si ale disciplinei de învățământ.</p> <p>Organizează și actualizează conținutul lecției.</p> <p>Proiectează situații de învățare variate ca formă de organizare, mod de intervenție a profesorului, mod de comunicare, mod de producere a învățării, strategii didactice, mijloace de învățământ.</p> <p>Proiectează material didactic, instrumente de înregistrare a progresului elevilor în învățare, fișe de lucru și secvențe de instruire destinate obținerii performanței.</p>	<p>Prelucrează conținuturile în vederea accesibilizării informației.</p> <p>Analizează critic și constructiv modalitățile de proiectare a lecțiilor de către alți profesori.</p> <p>Identifică punctele tari și punctele slabe ale proiectelor de activitate didactică.</p>	<p>Structurează conținuturile prin utilizarea inovativă a diferiți organizatori cognitivi/grafici.</p> <p>Imaginează și realizează noi posibilități de corelare interdisciplinară a conținuturilor.</p> <p>Proiectează lecții structurate după modele variate, corelate cu specificul clasei de elevi și cu competențele vizate la nivelul modulului sau al disciplinei.</p>	<p>Își asumă responsabilitatea pentru utilizarea în proiectarea lecției a unui anumit model teoretic de formulare a finalităților educaționale și de operaționalizare a acestora.</p>

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – gradul didactic II

5. Proiectarea, curriculumului la decizia școlii – CDS	<p>Cunoaște interesele de învățare ale elevilor, structura unei programe școlare, tipurile de CDS și criteriile de evaluare a unei programe școlare. Explică necesitatea introducerii unei noi discipline cu statut de CDS.</p>	<p>Proiectează programa de CDS conform nevoilor și particularităților elevilor de liceu. Identifică resursele TIC care pot fi utilizate în implementarea CDS-ului proiectat. Consiliază alți profesori în elaborarea de CDS.</p>	<p>Analizează critic oportunitatea implementării CDS, calitatea definirii competențelor transversale și a competențelor specifice propuse, a tematicii și a strategiilor didactice prevăzute la CDS -ul proiectat. Stabilește corelații între CDS-ul elaborat, programele disciplinelor obligatorii din liceu și activitățile extracurriculare inițiate de școală.</p>	<p>Proiectează un nou CDS în relație cu nevoile și interesele elevilor și ale comunității locale. Selectează conținuturi cu caracter inovator, inter, multi și transdisciplinar. Probează spirit inovativ în adaptarea intereselor elevilor la particularitățile locale și la resursele disponibile.</p>	<p>Participa la activitatea echipelor care proiectează CDS în condiții de asistență calificată: mentor, coordonare universitară, inspector școlar, experți în proiectare curriculară. Își asumă rezolvarea problemelor presupuse de implementarea programei de CDS elaborate.</p>
6. Proiectarea activităților extracurriculare	<p>Describe tipurile de activități extracurriculare. Cunoaște prevederile regulamentului privind organizarea unităților care oferă activitate educativă extrașcolară. Explică strategiile de predare-învățare-evaluare pentru elevii antrenați în programe speciale și pentru elevii cu performanțe școlare</p>	<p>Propune pentru fiecare activitate extracurriculară formarea unor competențe transversale și competențe specifice variate, în raport cu nevoile elevilor. Proiectează pentru activitățile extracurriculare un conținut structurat logic, accesibil elevilor, clar, actualizat, cu grade variate de dificultate, corelat cu nevoile elevilor și resursele existente. Proiectează situații de învățare variate în ceea ce privește: forma de organizare a activității extracurriculare, comunicarea profesor-elev utilizarea TIC de către elevi.</p>	<p>Analizează critic și constructiv programele, proiectele elaborate, în conformitate cu nevoile de dezvoltare ale comunității, ale școlii și ale elevilor. Identifică posibile erori de proiectare a activităților extracurriculare și le rezolvă în timp util.</p>	<p>Proiectează noi activități extracurriculare în funcție de specificul de dezvoltare al comunității, al școlii și al grupului de elevi</p>	<p>Își asumă responsabilitatea pentru proiectarea unor activități extracurriculare de tipuri diferite, corelate cu specificul grupului de elevi și obiectivele strategice ale școlii.</p>

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – gradul didactic II

7. Proiectarea produselor curriculare auxiliare	Cunoaște concepte precum: produs curricular, ghid metodic, caiet de activitate independentă pentru elevi, soft educațional, set multimedia, pachete de învățare. Explică metodologia elaborării diferitelor tipuri de produse curriculare auxiliare. Cunoaște oferta națională de produse curriculare auxiliare.	Proiectează materiale didactice: hărți, diagrame, desene schematice, mulaje, machete etc. Proiectează culegeri de probleme, de texte, de teste etc. Selectează din oferta de produse curriculare existentă pe cele care favorizează procesul de învățământ la disciplina de specialitate.	Analizează critic și constructiv produsele curriculare auxiliare oferite la nivel național în vederea selectării celor care favorizează obținerea progresului școlar.	Valorifică în proiectarea produselor curriculare auxiliare teoriile actuale / modele și moduri specifice ale instruirii precum și concluziile unor studii curriculare. Adaptează produsele curriculare auxiliare la particularitățile elevilor sau ale grupului de elevi.	Isi asuma responsabilitatea pentru proiectarea și implementarea produselor curriculare proiectate.
<p>Criterii de performanță:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Corelează finalitățile educaționale ale învățământului liceal cu interesele și nevoile educaționale ale elevilor. 2) Realizează proiectarea activității didactice la nivel de disciplină, unitate/modul de învățare/lecție/activitate extracurriculară valorificând creator informația științifică în domeniu și prevederile documentelor curriculare. 3) Proiectează strategii inovatoare de învățare și predare centrate pe elev. 4) Proiectează situații de învățare care valorifică experiența anterioară de învățare a elevilor. 5) Proiectează sarcini de învățare a căror rezolvare necesită cooperarea elevilor. 6) Selectează, structurează și adaptează informația științifică asigurând actualitatea și accesibilitatea conținuturilor oferite elevilor. 7) Participă la proiectarea ofertei curriculare a instituției de învățământ, în conformitate cu deciziile de politică educațională generale și locale. 8) Proiectează mijloace de învățământ care stimulează interesul elevilor pentru realizarea conexiunilor disciplinei respective cu alte discipline și cu situații de viață cotidiană. 9) Proiectează documente curriculare auxiliare care sprijină implementarea planurilor individualizate de învățare. 					

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – gradul didactic II

Unitatea de competență nr. 2

Titlul unității nr. 2: Conducerea si monitorizarea procesului de învățare			Nivelul calificării profesionale: 6 - licență, 7 - masterat, 8 - doctorat Nivelul expertizei didactice (grad didactic): Gradul II		
Descrierea unității de competență					
Elemente de competență	Competențe profesionale: descriptori				
	Cunoștințe	Abilități			Atitudini
	<i>Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific/Explicare și interpretare</i>	<i>Aplicare, transfer și rezolvare de probleme</i>	<i>Reflecție critică și constructivă</i>	<i>Creativitate și inovare</i>	<i>Autonomie și responsabilitate</i>
1. Dezvoltarea comunicării educaționale	Cunoaște conceptele de baza și teoriile privind tipurile de comunicare ddactica. Descrie relatiile profesor-elev, elev-elev ca relatii de comunicare cu functii multiple.	Utilizeaza metode si instrumente de comunicare adaptate particularităților de varsta si de pregatire a elevilor. Aplică instrumente specifice pentru identificarea nevoilor de comunicare ale elevilor.	Analizează critic modalitatile de comunicare elev-elev, elev-profesor si modul de valorificare a feed-back-ului obtinut. Discuta impreuna cu elevii eventualele obstacole sau dificultati sesizate de acestia in comunicarea cu colegii, cu profesorii sau cu parintii, in vederea depasirii lor.	Utilizează în mod creativ și inovator abilitățile personale necesare în comunicarea educațională.	Adaptează strategiile de comunicare la specificul colectivului de elevi și la motivația fiecărui elev. Asigură confidențialitatea informațiilor privind comunicarea cu elevii , cu părinții acestora, cu membrii comunității școlare și ai comunității locale.
2. Organizarea și conducerea activității didactice	Cunoaște reglementarile interne privind organizarea și desfășurarea activităților didactice în școala respectivă. Explică teoriile referitoare la activitatea didactică ca sistem. Explică interacțiunea dintre strategiile, metodele și tehnicile de predare/ învățare și finalitățile educaționale ale activității didactice. Cunoaște didactica activităților extracurriculare.	Asigură un mediu fizic și climat afectiv optim de învățare pentru desfășurarea activităților didactice. Conduce procesele de predare-învățare-evaluare având în vedere stilurile de învățare și nevoile elevilor. Facilitează comunicarea cu și între elevi și organizarea lor pe grupe de studiu. Gestionează eficient resursele materiale, umane, informaționale și de timp ale procesului de instruire.	Evaluează potențialul pedagogic al materialelor de invatare și al auxiliarelor didactice în vederea integrării acestora in procesul de învățământ. Verifică respectarea normelor privind asigurarea securității elevilor pe timpul desfășurării activității. Reflectează asupra propriului stil de activitate didactică în vederea sporirii numărului de oportunități oferite elevilor pentru punerea de întrebări, exprimarea propriei opinii și participarea la luarea deciziilor privind planul individualizat de învățare.	Creaza fise de lucru și modalități noi de structurare a informațiilor utilizand organizatori grafici de diferite tipuri. Rezolvă problemele apărute în lecție în mod creativ, prin identificarea unor soluții noi și eficiente. Identifică, împreună cu elevii/colegii de catedră, modalități noi de diversificare a activităților didactice /extradidactice la disciplina de specialitate.	Demonstreaza atitudine flexibila si disponibilitate pentru rezolvarea operativă a unor situatii neprevazute. Își asumă responsabilitatea pentru dezvoltarea la elevi a competentelor specifice prevazute de programa scolara a disciplinei de specialitate. Încurajează elevii și alti beneficiari să-și exprime opiniile privind selectia manualelor, stabilirea opțiunalelor, organizarea mediului de instruire, planificarea evaluărilor semestriale, activitățile extrașcolare și comunitare.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – gradul didactic II

3. Monitorizarea procesului de instruire	<p>Stabilește relații între teoriile învățării și cele privind procesul de instruire și de monitorizare a învățării. Cunoaște metode și tehnici de monitorizare a procesului de învățare și de evidențiere a rezultatelor.</p>	<p>Aplică o varietate de tehnici de monitorizare a modului de realizare a învățării de către elevii de liceu în funcție de stilurile lor de învățare, de diferențierile individuale și de vârstă, de nevoile, motivațiile și scopurile lor. Monitorizează modul de utilizare a resurselor și gradul de respectare a cerințelor de către elevii de liceu. Monitorizează primirea și oferirea feedback-ului de către profesor și elevii de liceu.</p>	<p>Analizează critic și constructiv procedurile instituite în școală pentru desfășurarea normală a procesului de învățământ, respectiv, pentru monitorizarea conduitei și procesului de învățare al elevilor.</p>	<p>Aplică tehnici noi și diversificate de monitorizare a procesului de instruire. Valorifică în comisia metodică experiența proprie privind monitorizarea activității didactice și diseminează bune practici în domeniu.</p>	<p>Își asumă responsabilitatea observării sistematice și înregistrării operative a situațiilor de abandon școlar, de rămânere în urmă la învățătură, de absenteism sau comportament deficitar al unor elevi în context școlar și extrașcolar. Participă / coordonează activitatea unor comisii de audit al disciplinelor din aceeași arie curriculară. Își asumă responsabilitatea pentru judecările de valoare formulate în legătură cu desfășurarea procesului de învățământ.</p>
4.Reconsiderarea sau revizuirea proiectului inițial, în funcție de dinamica situației educaționale	<p>Cunoaște strategii de implementare a schimbărilor, a inovațiilor, de remediere sau de revizuire proiectelor nefinalizate cu progres școlar. Explică relația dintre ținte strategice, scopuri, operaționalizare, procedură de revizuire.</p>	<p>Adaptează, în mod flexibil, noul proiect la particularitățile comunității educaționale și la schimbările care se produc în mediul școlar și extrașcolar. Utilizează informațiile obținute prin monitorizare și evaluare în scopul reconsiderării proiectării și modului de desfășurare a activității didactice. Aplică instrumente individualizate de colectare a feedback-ului de la beneficiarii proiectului inițial.</p>	<p>Examinează critic și constructiv propria activitate didactică și ia decizii de reconsiderare a proiectelor/activității didactice. Analizează cu elevii punctele slabe identificate în demersul de implementare a proiectului didactic. Analizează periodic stadiul de realizare a obiectivelor față de cele propuse inițial. Identifică materiale și emisiuni radio-tv cu potențial științific și metodologic posibil de valorificat în activitatea școlară și extrașcolară.</p>	<p>Ajustează proiectele unităților de învățare conform cu situația reală și obiectivele propuse. Integrează în proiectul revizuit strategii creative și finalități care determină succes școlar. Actualizează și îmbogățește materialul didactic din dotare.</p>	<p>Manifestă consecvență în ceea ce privește informarea la zi privind noile abordări științifice ale organizării și desfășurării activității didactice și în ceea ce privește valorificarea acestora în îmbunătățirea proiectelor educaționale în care este implicat.</p>

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – gradul didactic II

Criterii de performanță:

- 1) Utilizează metode și tehnici de comunicare eficientă.
- 2) Facilitează comunicarea internă și externă între diferite categorii de public, cu tact pedagogic, empatie și considerație față de aceștia.
- 3) Organizează situații și activități de învățare într-o manieră flexibilă, creativă cu resursele existente.
- 4) Monitorizează permanent procesul educațional pentru obținerea de feedback continuu, formativ și sumativ.
- 5) Gestionează eficient resursele materiale, umane, informaționale și de timp în cadrul procesului de instruire.
- 6) Asigură coerența, funcționalitatea și echilibrul etapelor de desfășurare a procesului de instruire.
- 7) Utilizează instrumente variate de colectare a feedback-ului necesar revizuirii proiectelor implementate.
- 8) Optimizează proiectul inițial, în funcție de dinamica situației educaționale și a punctelor slabe identificate în implementarea acestuia.
- 9) Selectează/crează produse curriculare auxiliare care facilitează demersurile practice de valorificare a programelor școlare și/sau a manualelor școlare.
- 10) Utilizează proceduri eficiente de monitorizare a procesului de învățare și de evidențiere a rezultatelor învățării.
- 11) Utilizează principalele moduri de instruire: frontal, grupal individual pentru a genera o varietate de medii de învățare și pentru a sprijini elevii în activitatea de învățare autonomă, independentă și colaborativă.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – gradul didactic II

Unitatea de competență nr. 3

Titlul unității nr. 3: Evaluarea activităților educaționale		Nivelul calificării profesionale: 6 - licență, 7 - masterat, 8 - doctorat Nivelul expertizei didactice (grad didactic): Gradul II			
Descrierea unității de competență					
Elemente de competență	Competențe profesionale: descriptori				
	Cunoștințe	Abilități			Atitudini
	<i>Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific/Explicare și interpretare</i>	<i>Aplicare, transfer și rezolvare de probleme</i>	<i>Reflecție critică și constructivă</i>	<i>Creativitate și inovare</i>	<i>Autonomie și responsabilitate</i>
1. Proiectarea evaluării și a instrumentelor de evaluare	Cunoaște documentele normative și reglementările oficiale privind evaluarea elevilor și finalizarea/certificarea studiilor liceale. Cunoaște evoluția rezultatelor școlare obținute de elevi în anii școlari precedenți. Cunoaște și explică tipurile, funcțiile, metodele și instrumentele de evaluare, precum și contextele și situațiile în care acestea se utilizează. Cunoaște metodologia de elaborare a instrumentelor de evaluare specifice (teste, chestionare, fișe de observare, ghid de interviu etc.). Cunoaște oferta de manuale alternative și criteriile de evaluare a acestora în vederea selecției unui manual la clasa de elevi.	Elaborează matricea de specificații pentru instrumentele de evaluare proiectate. Elaborează probe de evaluare a rezultatelor școlare cu funcții de diagnoză, de progres, de selecție și, unde este cazul, de certificare. Stabilește baremele de corectare și de notare. Verifică concordanța dintre curriculumul disciplinei și metodele de evaluare. Selectează manualul elevului dintre mai multe manuale alternative.	Corelează competențele vizate ca rezultat al învățării cu tipul instrumentelor de evaluare utilizate. Examinează critic diferite instrumente de evaluare a elevilor, a manualelor și a activităților extracurriculare, în vederea selectării și integrării lor în procesul de învățământ, precum și a perfectării propriilor instrumente de evaluare. Relaționează activitățile de evaluare cu experiențele elevilor atât în cadrul cât și în afara clasei.	Elaborează grile proprii de evaluare a portofoliilor întocmite de elevi. Adaptează diferite instrumente de evaluare a documentelor curriculare în vederea selectării /dezvoltării lor.	Isi asuma responsabilitatea pentru probele de evaluare proiectate. Conștientizează impactul emoțional și cognitiv al situațiilor de evaluare asupra elevilor.
2. Administrarea instrumentelor de evaluare, analiza și interpretarea datelor culese și luarea deciziei privind rezultatul evaluării	Describe normele de administrare a instrumentelor de evaluare proiectate. Numește principalii indicatori statistici pentru interpretarea rezultatelor. Explică rolul aplicării obiective a baremului de corectare și de notare. Explică alegerea unor metode de analiză și selecție/stabilire a manualelor alternative și a activităților	Crează un climat optim de administrare a instrumentelor de evaluare proiectate. Aplică instrumentele de evaluare proiectate. Aplică baremul de corectare și notarea obiectivă a răspunsurilor elevilor.	Examinează autocritic modul în care a realizat notarea probelor de evaluare administrate. Compară rezultatele obținute de elevi la testările periodice în scopul unei discuții constructive cu aceștia. Elaborează rapoarte	Adaptează procedurile consacrate de administrare a probelor proiectate la condițiile locale de desfășurare a evaluărilor/ vârsta elevilor – liceu / natura probelor.	Își asumă răspunderea individuală și colaborează cu colegii în comisiile de evaluare la bacalaureat. Demonstreaza obiectivitate in aplicarea și aprecierea rezultatelor obținute

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – gradul didactic II

	extracurriculare. Cunoaște sistemul de notare/ acordare de calitative / de credite profesionale transferabile.	Formulează decizia prin acordarea de note, calitative sau credite profesionale transferabile. Inregistrează exact și consecvent informațiile colectate prin instrumentele de evaluare proiectate.	pentru activități de evaluare operate la nivelul școlii sau la nivel județean.		de elevi la probele de evaluare de interes local/județean/national.
3. Informarea și comunicarea rezultatelor școlare	Cunoaște reglementările în vigoare privind modul de înregistrare și comunicare a rezultatelor activităților de evaluare proiectate. Explică elevilor și părinților obiectivele, procedurile și repartizarea în timp a situațiilor de evaluare a rezultatelor școlare.	Comunică, în timp util, elevilor și părinților rezultatele obținute la probele de evaluare. Inregistrează rezultatele obținute de elevi în documentele oficiale, respectând normele în vigoare. Elaborează documente de raportare și analizează a rezultatelor diferitelor activități evaluative către conducerea școlii sau către inspectoratul școlar	Analizează critic concordanța dintre funcțiile evaluării, beneficiarii interesați și modalitățile de comunicare a rezultatelor obținute la probele de evaluare administrate.	Adaptează forma de comunicare la particularitățile celor interesați de rezultatele evaluării din liceu. Inițiază întâlniri cu părinții pe aspecte privind evaluarea elevilor la disciplina de specialitate. Crează baze de date privind rezultatele școlare ale elevilor pe termen lung. Utilizează mijloace electronice de comunicare a rezultatelor școlare către elevi, părinți și conducerea școlii.	Demonstrează corectitudine în elaborarea de statistici și documente privind rezultatele evaluării elevilor. Își asumă responsabilitatea personală pentru redactarea și comunicarea rezultatelor evaluării către elevi/părinți/ conducerea școlii/ inspectorat /alte structuri sau persoane interesate.
4. Revizuirea/ optimizarea procesului de evaluare a rezultatelor învățării	Cunoaște și înțelege relația curriculum-evaluare (de ex. efectul backwash). Cunoaște și înțelege erorile de apreciere a răspunsurilor: efectul hallo, Pygmalion etc. și modul de evitare a acestora. Explică motivele pentru care procesul instructiv-educativ trebuie îmbunătățit / optimizat în urma analizei rezultatelor școlare, la disciplina respectivă. Cunoaște principiile asigurării calității în educație.	Utilizează tehnici și instrumente de evaluare îmbunătățite. Utilizează auxiliarele didactice, factorii emoționali și spațio-temporali în vederea eficientizării procesului de evaluare.	Analizează critic proiectarea unităților de învățare și procesul de instruire, pe baza concluziilor desprinse din rezultatele evaluării. Compară rezultatele școlare cu obiectivele educaționale, pentru a crește eficacitatea învățării. Revizuieste instrumentele de evaluare utilizate, pentru a evita erorile frecvente de evaluare.	Elaborează sugestii de îmbunătățire a sistemului de evaluare și a altor aspecte ale procesului de învățământ în școala respectivă. Generalizează instrumentele de evaluare care s-au dovedit eficiente și stimulatoare pentru elevi în evaluarea formativă. Utilizează soft-uri specializate pentru testarea electronică în vederea individualizării evaluării.	Își asumă responsabilitatea pentru calitatea măsurilor de optimizare a sistemului de evaluare introduse.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – gradul didactic II

Criterii de performanță:

- 1) Elaborează, pe baza matricei de specificații, instrumente valide de evaluare a elevilor.
- 2) Utilizează preponderent evaluarea formativă în procesul didactic și în activitățile extrașcolare.
- 3) Îmbunătățește instrumentele de evaluare proiectate pe baza analizei rezultatelor obținute și a reflecției critice asupra unor instrumente de evaluare naționale și internaționale.
- 4) Selectează manualul elevului, utilizând o grilă de evaluare acceptată de școală.
- 5) Administrează instrumente de evaluare proiectate conform regulamentelor oficiale.
- 6) Inregistrează rezultatele obținute de elevi în documentele oficiale, respectând normele în vigoare.
- 7) Elaborează rapoarte pentru activități de evaluare operate la nivelul școlii/local/national.
- 8) Prezintă rezultatele diferitelor tipuri de evaluări realizate în comisia metodică și în întâlnirile cu părinții.
- 9) Optimizează / revizuieste proiectarea unităților de învățare și a procesului de instruire, pe baza concluziilor desprinse din rezultatele evaluării.
- 10) Desfășoară activități de îndrumare/ sprijin pentru colegii de specialitate din școală.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – gradul didactic II

Unitatea de competență nr. 4

Titlul unității nr. 4: Integrarea și utilizarea TIC în educație			Nivelul calificării profesionale: 6 - licență, 7 - masterat, 8 - doctorat Nivelul expertizei didactice (grad didactic): Gradul II		
Descrierea unității de competență					
Elemente de competență	Competențe profesionale: descriptori				
	Cunoștințe	Abilități			Atitudini
	<i>Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific/Explicare și interpretare</i>	<i>Aplicare, transfer și rezolvare de probleme</i>	<i>Reflecție critică și constructivă</i>	<i>Creativitate și inovare</i>	<i>Autonomie și responsabilitate</i>
1. Proiectarea activităților școlare și extrașcolare care presupun utilizarea resurselor TIC	Cunoaște diferite resurse software și echipamente TIC necesare procesului didactic și activităților extracurriculare. Înțelege interacțiunea elev-computer - curriculum pentru disciplinele din învățământul liceal, precum și pentru activitățile extrașcolare.	Accesează surse moderne de informare și de comunicare. Localizează, vizualizează, descarcă, decompimă și deschide documente de pe site-uri din rețeaua Internet, din arhive și de pe diverse suporturi digitale. Folosește un editor de texte pentru crearea documentelor, pentru prelucrarea informației și pentru printarea materialelor. Proiectează activități școlare și extrașcolare care implică utilizarea TIC.	Evaluează resursele electronice digitale disponibile în liceu din perspectiva eficacității și eficienței educaționale. Corelează unitățile de învățare cu tipurile de resurse TIC, în special soft-uri educaționale, în vederea formării competențelor vizate prin curriculumul liceal și prin activitățile extracurriculare. Evaluează critic efectele utilizării TIC în activitățile școlare și extrașcolare. Identifică erorile, lacunele, contradicțiile în informațiile oferite de diferite site-uri, și informează elevii și colegii despre existența acestora.	Formulează sugestii de dotare a școlii și de valorificare educațională a resurselor TIC în liceu. Proiectează si crează CDS, fise de lucru, pachete de învățare, probe de evaluare, utilizand TIC.	Citează correct sursele de informații. -Respectă regulile deontologice în folosirea poștei electronice, a grupurilor de știri și altor servicii și funcții de pe Internet. Respectă principiile etice și legale în legătură cu plagiatul și drepturile de autor.
2. Utilizarea resurselor TIC pentru facilitarea procesului educațional	Cunoaște și înțelege posibile efecte negative ale utilizării TIC având în vedere nivelul de vârstă al elevilor. Cunoaște și explică elemente de legislație și de securitatea muncii în utilizarea TIC în mediul școlar și extrașcolar.	Asigură accesul egal al tuturor elevilor la utilizarea TIC în învățare. Integrează soft-uri educaționale disponibile în activitățile școlare și extrașcolare. Folosește utilitarele de prezentări (PowerPoint, Prezi etc.). Utilizeaza TIC in tinerea	Analizeaza critic potentialul educational al TIC și stabilește prin proiectul de lectie etapa de instruire în care este utilă folosirea TIC in lectie sau in activitatea extracurriculară.	Adaptează softuri existente în vederea utilizării lor în activitățile școlare și extrașcolare. Utilizează creative resursele TIC în activități educaționale diferite: evidența elevilor, banci de itemi, crearea de baze de date pentru o disciplină, dezvoltare de CDS, editarea revistei școlare,,redactarea	Respectă legislația, particularitățile de vârstă ale elevilor și principiile pedagogice în utilizarea TIC. Își asuma responsabilitatea pentru continutul si calitatea materialelor postate pe site-ul scolii sau pe alte site-uri.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – gradul didactic II

		evidenței rezultatelor școlare, în elaborarea fiselor individuale de lucru și a probelor de evaluare.		proiectelor educaționale. Utilizează comunicarea on-line cu elevii și părinții.	
3. Adaptarea și optimizarea procesului educațional prin integrarea TIC în activitățile de învățare și evaluare	Identifică resursele TIC care permit optimizarea procesului educațional în liceu.	Adaptează / optimizează curriculumul școlar liceal prin dezvoltarea unor secvențe de învățare cu utilizarea TIC.	Analizează critic și optimizează utilizarea TIC în procesul de instruire, pe baza concluziilor desprinse din experiența anterioară.	Utilizează creator informațiile favorizate de TIC în diverse scopuri: rezolvare de probleme, efectuarea calculelor, elaborarea de lucrări științifice și metodice etc.	Respectă principiile etice și legale în legătură cu plagiatul și drepturile de autor.
4. Evaluarea eficacității și eficienței utilizării TIC în procesul educațional	Cunoaște conceptele de eficiență și eficacitate educațională. Cunoaște metode de evaluare a eficacității și eficienței unui program/proiect educațional (observarea, chestionarul, interviul, analiza documentelor etc).	Elaborează și administrează instrumente specifice evaluării facilitate de TIC în procesul educațional. Formulează concluzii privind avantajele și dezavantajele utilizării TIC în diferite secvențe de învățare și evaluare.	Formulează propuneri pentru îmbunătățirea utilizării TIC în procesul educațional din liceu.	Generalizează experiențele care s-au dovedit eficiente și eficace pentru elevi în învățarea individualizată.	Își asumă responsabilitatea individuală pentru modul de utilizare a resurselor TIC în procesul de învățământ. Gestionează responsabil dotarea cu echipamente TIC a mediului de instruire în care lucrează cu elevii.
<p>Criterii de performanță:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Accesează și descarcă frecvent din rețeaua internet sursele de informații de specialitate. 2) Utilizează editorul de texte Word și utilitarul de prezentări PowerPoint pentru crearea, prezentarea și tipărirea resurselor didactice. 3) Utilizează la momentul optim al lecției soft-urile educaționale disponibile. 4) Utilizează selectiv resursele TIC în activități educaționale diverse (evidența rezultatelor învățării, banci de itemi, dezvoltarea de CDS etc.). 5) Consiliază elevii și părinții acestora cu privire la folosirea adecvată a diferitelor resurse TIC în activitățile școlare și extrașcolare. 6) Proiectează activități școlare și extrașcolare care necesită utilizarea TIC, respectând principiile pedagogice și particularitățile de vârstă ale elevilor. 7) Actualizează site-ul școlii cu informații privind activitățile școlare și extrașcolare în vederea promovării ofertei educaționale a acesteia. 8) Generalizează experiențele TIC care s-au dovedit utile la disciplina de specialitate în alte contexte de învățare (învățarea interdisciplinară, învățarea individualizată etc.). 9) Evaluează critic efectele utilizării TIC în activitățile educaționale și formulează sugestii de îmbunătățire, la nivelul școlii/inspectoratului/ministerului. 10) Desfășoară când e solicitat(ă) activități de îndrumare/ sprijin în TIC pentru colegii din școală. 					

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – gradul didactic II

Unitatea de competență nr. 5

Titlul unității nr. 5: Cunoașterea, consilierea și tratarea diferențiată a elevilor			Nivelul calificării profesionale: 6 - licență, 7 - masterat, 8 - doctorat		
			Nivelul expertizei didactice (grad didactic): Gradul II		
Descrierea unității de competență					
Elemente de competență	Competențe profesionale: descriptori				
	Cunoștințe	Abilități			Atitudini
	Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific/Explicare și interpretare	Aplicare, transfer și rezolvare de probleme	Reflecție critică și constructivă	Creativitate și inovare	Autonomie și responsabilitate
1. Planificarea activităților de cunoaștere, consiliere și de tratare diferențiată a elevilor	Describe diferite modalități de planificare a consilierii și tratării diferențiate a elevilor de liceu. Cunoaște tehnici de consemnare și evaluare a datelor culese cu ocazia intervențiilor.	Planifică activități de consiliere și tratare diferențiată a elevilor în funcție de problemele individuale și/sau de grup identificate. Revizuieste periodic procesul de proiectare a activităților de consiliere și de tratare diferențiată pentru a fi în acord cu cazuistica identificată.	Examinează critic diferite modele de planificare a activităților de consiliere și de tratare diferențiată a elevilor de liceu în vederea selectării celor mai adecvate.	Propune modalități originale de organizare a informațiilor și de planificare a activităților de consiliere și de tratare diferențiată a elevilor de liceu.	Își asumă responsabilitatea pentru realizarea activităților planificate la termenele și în ritmul stabilit. Raportează, periodic, stadiul realizării activităților planificate.
2. Utilizarea unor modele, metode, tehnici adecvate de cunoaștere, consiliere și tratare diferențiată a elevilor	Describe specificul diferitelor modele, metode, tehnici de consiliere și tratare diferențiată a elevilor de liceu.	Aplică metode și tehnici adaptate nevoilor individuale de consiliere a elevilor de liceu.	Reflectează asupra modului de aplicare a diferitelor modele de consiliere și tratare diferențiată a elevilor de liceu și se consultă cu psihologul școlii înainte de utilizarea lor.	Aplică în mod inovativ diferite metode și tehnici de consiliere și tratare diferențiată a elevilor de liceu pentru rezolvarea unor probleme individuale sau de grup.	Aplică în mod autonom și responsabil diferite metode și tehnici de consiliere și tratare diferențiată a elevilor de liceu.
3. Valorificarea datelor/informațiilor obținute prin aplicarea de modele, metode, tehnici și instrumente de cunoaștere și de tratare diferențiată a elevilor	Operează cu modele, metode, tehnici de organizare și interpretare a informațiilor culese pentru a le folosi în procesul consilierii elevilor de liceu. Cunoaște structura fișei de caracterizare psihopedagogică a elevului.	Utilizează datele culese de la și despre elevi pentru rezolvarea, prin consiliere, a unor situații conflictuale.	Compară informațiile culese despre elevii de liceu pentru identificarea situațiilor tipice și pentru completarea fișei psihopedagogice. Reflectează în manieră constructivă asupra modului de completare a fișei psihopedagogice.	Sintetizează informațiile culese despre elevi și le utilizează în completarea fișei de caracterizare psihopedagogică a elevilor.	Își asumă responsabilitatea pentru modul în care folosește informațiile culese cu ajutorul diferitelor metode și tehnici de cunoaștere și consiliere a elevilor de liceu. Își asumă răspunderea pentru corectitudinea informațiilor consemnate în fișa psihopedagogică a elevului de liceu.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – gradul didactic II

4. Evaluarea efectelor activităților de cunoaștere, de consiliere și de tratare diferențiată a elevilor	Describe modalități de evaluare a efectelor activităților de consiliere și de tratare diferențiată a elevilor de liceu.	Aplică periodic tehnici de culegere a datelor privind impactul propriilor activități de consiliere și de tratare diferențiată a elevilor de liceu.	Manifestă interes crescut și spirit critic pentru identificarea și evaluarea efectelor propriilor activități de consiliere și tratare diferențiată a elevilor de liceu.	Elaborează /publică materiale noi de promovare a acelor activități de consiliere și de tratare diferențiată care s-au dovedit a avea un impact mai mare.	Își asumă responsabilitatea pentru efectele propriilor activități de consiliere și tratare diferențiată a elevilor de liceu.
5. Aplicarea de strategii de consiliere a familiei în probleme specifice activității școlare a elevilor	Describe o varietate de modalități de consiliere a familiei în probleme corelate cu activitățile școlare la vârsta preadolescenței.	Aplică unele strategii de consiliere a familiei în legătură cu problemele școlare pe care le întâmpină elevii de liceu.	Analizează critic diferitele strategii de consiliere a familiei preadolescentului sub aspectul eficienței.	Manifesta inițiativa în crearea unor noi forme de comunicare cu familiile elevilor și de generalizare a bunelor practici de consiliere.	Își asumă responsabilitatea pentru recomandările făcute familiei atunci când elevii se confruntă cu anumite dificultăți școlare.
6. Gestionarea eficientă a proceselor de integrare școlară /instituțională a elevilor, de relaționare la nivelul clasei și al organizației școlare și de orientare în carieră	Cunoaște strategii de facilitare a procesului de integrare a preadolescenților în grupul școlar și în mediul organizațional al școlii.	Creează un climat psihosocial favorabil integrării adolescenților într-un anumit grup educațional și într-un anumit context instituțional. Facilitează procesul de constituire a clasei de elevi ca grup cu identitate proprie.	Compară diverse strategii de facilitare a procesului de integrare a elevilor în grupul școlar și de îmbunătățire a sistemului relațiilor interpersonale în clasa de elevi.	Identifică modalități inedite de gestionare a proceselor de grup și de orientare a elevilor în carieră.	Își asumă responsabilitatea pentru strategiile aplicate în domeniul gestionării fenomenelor de grup și/sau în domeniul orientării elevilor în carieră.

Criterii de performanță:

- 1) Aplică metode și tehnici de cunoaștere și consiliere a elevilor de liceu.
- 2) Acordă sprijin diferențiat și individualizat elevilor pentru depășirea unor dificultăți în învățare.
- 3) Colaborează cu familia și cu colegii pentru rezolvarea unor probleme de ordin școlar sau personal cu care se confruntă elevii.
- 4) Completează fișa psihopedagogică a elevului în colaborare cu psihologul școlii.
- 5) Aplică strategii de tratare diferențiată a elevilor cu performanțe superioare în învățare și/sau a celor cu CES.
- 6) Rezolvă unele probleme de insucces școlar.
- 7) Analizează efectele aplicării diferitelor metode și tehnici de consiliere și de tratare diferențiată a elevilor.
- 8) Manifestă creativitate în utilizarea strategiilor de consiliere și tratare diferențiată a elevilor de liceu.
- 9) Consiliază familia în rezolvarea unor probleme cu care se confruntă preadolescenții.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – gradul didactic II

Unitatea de competență nr. 6

Titlul unității nr. 6: Managementul clasei de elevi			Nivelul calificării profesionale: 6 - licență, 7 - masterat, 8 - doctorat Nivelul expertizei didactice (grad didactic): Gradul II		
Descrierea unității de competență					
Elemente de competență	Competențe profesionale: descriptori				
	Cunoștințe	Abilități			Atitudini
	<i>Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific/Explicare și interpretare</i>	<i>Aplicare, transfer și rezolvare de probleme</i>	<i>Reflecție critică și constructivă</i>	<i>Creativitate și inovare</i>	<i>Autonomie și responsabilitate</i>
1. Amenajarea ambientului clasei de elevi	Cunoaște cerințele ergonomice privind amenajarea sălii de clasă. Descrie relația dintre diferite modalități de amplasare a mobilierului și utilizarea metodelor și mijloacelor de învățământ.	Amenajează mediul de instruire având în vedere disponibilitatea flexibilă a mobilierului, asigurarea climatului termic, a iluminării și aerisirii naturale. Asigură amplasarea echipamentelor didactice și posibilități de afișare a produselor activității grupurilor de învățare în funcție de căile de acces și de deplasare în spațiul clasei.	Examinează critic funcționalitatea și estetica mediului de instruire.	Propune elevilor și conducerii școlii modificări ale modului de amenajare a spațiilor de învățământ.	Ia decizii de reorganizare a sălii de clasă în funcție de obiectivele educative urmărite și de particularitățile de vârstă ale elevilor.
2. Proiectarea activității clasei ca grup psihosocial	Descrie caracteristicile clasei de elevi ca grup psihosocial. Explică modul de aplicare a diferitelor tehnici sociometrice.	Proiectează activități care facilitează procesul de constituire a clasei de elevi ca grup cu identitate proprie. Aplică instrumente sociometrice de cunoaștere a stadiului dezvoltării relațiilor interpersonale dintre elevii clasei în vederea proiectării activităților comune și a responsabilităților ce revin elevilor clasei în activitățile școlare și extrașcolare.	Reflectează critic asupra experienței anterioare a grupului de elevi și propune schimbări constructive. Analizează periodic eficiența activităților proiectate privind calitatea învățării și climatul organizațional al clasei de elevi.	Inițiază acțiuni de stimulare a interesului elevilor pentru asumarea de roluri în activitățile proiectate.	Manifestă disponibilitate pentru dialog și respectarea sugestiilor și inițiativelor elevilor.
3. Organizarea și conducerea activității grupului școlar	Cunoaște tipurile de relații interpersonale din clasa de elevi. Explică relația dintre structura și dinamica grupului școlar.	Explică elevilor normele de organizare a clasei în relație cu normele de organizare și funcționare din școală. Organizează activitatea clasei pe baza consultării și luării în considerare a sugestiilor elevilor. Facilitează și încurajează asumarea responsabilităților individuale și de grup în realizarea obiectivelor comune.	Analizează critic configurația relațiilor interpersonale existente între elevi, în vederea dezvoltării lor prin participarea la proiecte educaționale. Identifică strategii de comunicare/cooperare ale clasei de elevi cu alte clase de elevi, din școală sau din alte școli.	Crează noi situații de plasare a elevilor în centrul unor experiențe comune de învățare, comunicare, trăire afectivă. Identifică modalități noi de orientare și valorificare a resurselor umane și materiale de care dispune grupul educațional în vederea realizării obiectivelor care vizează clasa de elevi.	Conduce în mod autonom clasa de elevi și își asumă responsabilitatea pentru deciziile pe care le ia. Acceptă și valorifică diversitatea elevilor și îi tratează în mod echitabil.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – gradul didactic II

4. Rezolvarea conflictelor dintre elevi și a crizelor educaționale	Descrie tipologia situațiilor conflictuale și strategiile rezolutive posibil de adoptat pentru rezolvarea conflictelor și crizelor educaționale.	Discuta cu elevii normele externe prevăzute de regulamentele școlare și consecințele nerespectării lor. Aplică tehnici de evitare a conflictelor și crizelor educaționale. Analizează și negociază cu elevii cele mai adecvate strategii de rezolvare a unor situații conflictuale aparute în clasa de elevi.	Analizează critic și coerent valoarea posibilelor strategii de intervenție înainte de luarea deciziei privind aplicarea lor. Analizează critic cauzele unor conflicte și crize care presupun implicarea familiei în rezolvarea lor.	Manifestă creativitate în utilizarea tehnicilor de prevenire a conflictelor și de acceptare de către elevi a responsabilității personale. Realizează studii de caz în vederea soluționării eventualelor situații conflictuale.	Se consultă cu elevii clasei, cu dirigintele, cu părinții și cu conducerea școlii înainte de adoptarea unei decizii de rezolvare a unei situații conflictuale. Valorifică, promovează și recunoaște deschis contribuția membrilor grupului la aplanarea surselor de conflict.
<p>Criterii de performanță:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Aplică strategii de organizare a grupului de elevi. 2) Folosește instrumentele sociometrice pentru studiul relațiilor interpersonale din clasa de elevi. 3) Prezintă elevilor normele comportamentale și de organizare a activităților. 4) Aplică măsuri de optimizare a performanțelor grupului. 5) Colaborează cu profesorii care predau la clasă pentru realizarea unui management eficient. 6) Este preocupat de studierea materialelor de specialitate și a experiențelor pozitive ale altor colegi. 7) Elaborează studii de caz în vederea soluționării eventualelor situații conflictuale, în condiții de autonomie și cu respectarea normelor de etică profesională. 					

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – gradul didactic II

Unitatea de competență nr. 7

Titlul unității nr. 7: Dezvoltarea instituțională a școlii și a parteneriatului școală-comunitate			Nivelul calificării profesionale: 6 - licență, 7 - masterat, 8 - doctorat Nivelul expertizei didactice (grad didactic): Gradul II		
Descrierea unității de competență					
Elemente de competență	Competențe profesionale: descriptori				
	Cunoștințe	Abilități			Atitudini
	<i>Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific/Explicare și interpretare</i>	<i>Aplicare, transfer și rezolvare de probleme</i>	<i>Reflecție critică și constructivă</i>	<i>Creativitate și inovare</i>	<i>Autonomie și responsabilitate</i>
1. Comunicarea și relaționarea cu angajații instituției	Cunoaște și utilizează conceptele, metodele specifice comunicării interpersonale. Descrie caracteristicile diferitelor tipuri de comunicare. interpersonala.	Comunică eficient și constant cu conducerea unității de învățământ, cu personalul didactic, didactic auxiliar și cu celelalte cadre didactice. Prelucraază și corelează informațiile obținute despre evoluția elevilor pentru a determina o apreciere obiectivă a acestora.	Reflectează critic și constructiv asupra modului în care poate să crească eficacitatea comunicării cu personalul școlii.	Dovedește implicare, adaptabilitate, flexibilitate și atitudine auto-reflexivă în comunicarea și relaționarea cu conducerea unității de învățământ, cu personalul didactic, didactic auxiliar sau nedidactic.	Își asumă responsabilități în cadrul activităților realizate de către echipa educațională din care face parte.
2. Gestionarea lucrului în echipă	Cunoaște și utilizează metode, tehnici și instrumente de cunoaștere și de influențare și activizare a grupurilor.	Crează un mediu de echipa solid, în care membri sunt încurajați să-și asume responsabilitati. Dezvoltă relații interpersonale dovedind capacitate de anticipare, de organizare și corelare a activităților proprii cu cele ale grupului. Informează periodic echipa privind progresele obținute.	Reflectează critic și constructiv asupra informațiilor și exemplelor de bune practici din cadrul activității grupului profesional din care face parte. Identifica și aplanează în timp util sursele de conflict pentru a evita perturbarea activitatilor echipei.	Prezinta exemplele de bune practici dobândite la nivelul echipei de lucru pentru a fi generalizate la nivel instituțional. Încurajeaza membrii echipei în dezvoltarea unor practici noi de motivare și evaluare a progresului elevilor în învățare.	Isi asuma responsabilitatea pentru contributiile aduse la activitatea grupurilor profesionale din care face parte. Respecta sugestiile și diferitele stiluri de lucru ale membrilor echipei.
3. Participarea la elaborarea și implementarea proiectului de dezvoltare instituțională	Cunoaște și înțelege elementele de politică educațională în general și de politică educațională ale școlii. Descrie structura unui proiect de dezvoltare instituționala.	Promovează valorile și obiectivele strategice ale școlii în randul elevilor, personalului și comunitatii locale. Asigură concordanța dintre documentele manageriale personale și documentele manageriale instituționale.	Apreciaza critic felul în care rezolva sarcinile care îi revin din proiectul de dezvoltare instituțională al școlii. Evaluează critic contextul social și educațional în care funcționeaza școala în vederea proiectării unei strategii adecvate de dezvoltare instituțională.	Inițiază proceduri specifice pentru implementarea proiectului de dezvoltare instituționala. Inițiază acțiuni care vizeaza îmbunătățirea percepției elevilor și comunității locale privind eforturile personalului didactic de asigurare a unui învățământ de calitate.	Isi asuma responsabilitatea deciziilor privind asigurarea unui proces de predare-învățare-evaluare flexibil, inovator și bazat pe resurse. Respectă tradițiile școlii și cultivă un climat organizational bazat pe încredere și responsabilitate.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – gradul didactic II

4. Implicarea în activitatea specifică sistemului de asigurare a calității din instituție	Cunoaște și utilizează legislația specifică sistemului de asigurare a calității în educație, a reglementărilor și instrumentelor în vigoare privind asigurarea calității în educație.	Desfășoară activități didactice în conformitate cu prevederile stabilite de legislația privind sistemul de asigurare a calității în învățământul preuniversitar. Participa la activitatea comisiilor de asigurare a calitatii / de audit a calitatii sau de întocmire a raportului de autoevaluare calitatii educatiei.	Evalueaza calitatea activitatilor educationale din scoala prin raportarea la standardele si indicatorii de performanta recunoscuti la nivel national.	Propune consiliului de administratie solutii de imbunatatire a calitatii procesului de invatamanant.	Își asumă, responsabilitatea pentru desfasurarea activității didactice la nivelul standardelor de calitate.
5. Comunicarea eficientă cu familia/tutorele	Cunoaște atribuțiile și responsabilitățile cadrului didactic privind relațiile școlii cu familia sau tutorele elevilor. Cunoaște și înțelege prevederile ROFUIP cu privire la dimensiunea formală a parteneriatului școală – familie.	Informează periodic Familia despre progresul școlar, comportamentul social și stilul de învățare al elevului. Organizează, cu implicarea factorilor relevanți, lectorate cu părinții/ tutorii, activități comune școală – familie, consultații pentru părinți.	Evalueaza situatia scolara a elevilor și consiliază familiile acestora în legatura cu evoluția lor școlară și comportamentală.	Adaptează corespunzător modul de comunicare cu familia, ținând seama de nivelul de pregătire, cultura și așteptările acesteia.	Adoptă un comportament empatic în comunicarea cu familia. Asigura confidentialitatea informatiilor obtinute de la elevi sau parinti.
6. Comunicarea eficientă cu partenerii educaționali, cu comunitatea și cu angajatorii	Cunoaște atribuțiile instituțiilor din comunitatea locală și reglementările privind relația școală-comunitate. Descrie modalitățile de constituire a parteneriatelor educationale și a rețelilor școlare.	Realizează un schimb permanent de informații cu partenerii educaționali prin diferite canale de comunicare. Proiectează și organizează activități extrascolare în colaborare cu reprezentanții comunității locale.	Reflectează critic și constructiv asupra modalităților de promovare activă și valorizare a dimensiunii socio-culturale a educației în comunicarea cu partenerii educaționali.	Identifică probleme comune și noi modalități de colaborare cu partenerii educaționali în beneficiul elevilor și al comunității.	Manifesta incredere si spirit empatic in relatiile de comunicare cu reprezentanții agentilor economici și ai autoritatilor locale. Se implică în crearea premiselor pentru implicarea comunității în viața școlii și pentru deschiderea școlii către comunitate.
7. Dezvoltă proiecte educaționale utile axei elev-școală-comunitate	Cunoaște metodologia de elaborare a proiectelor educaționale. Descrie rolurile și responsabilitățile fiecărui partener în implementarea proiectelor educaționale.	Participa la planificarea activitatilor și la implementarea proiectelor existente in școală. Adaptează activitățile proiectului la particularitățile grupului de elevi și la perspectivele de dezvoltare instituțională a școlii.	Reflectează critic și constructiv la efectele implicării în proiecte educationale asupra imbogatirii propriei experiențe didactice. Evalueaza procesul de implementare și diseminare a rezultatelor proiectului prin raportare la criteriile pe baza carora fost acceptat.	Initiaza/ se implica in elaborarea de proiecte educationale realizate in parteneriat cu elevii, colegii, parintii și reprezentantii comunității pentru a imbunatati calitatea pregatirii elevilor și pentru a promova imaginea școlii.	Isi asuma responsabilitatea pentru utilizarea în activitățile de predare-învățare a unor produse realizate în cadrul proiectelor educaționale: afișe, softuri educaționale, reviste, ghiduri.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – gradul didactic II

Criterii de performanță:

- 1) Înțelege, aplică și se implică în procesul de schimbare al unității de învățământ, prin intermediul unei comunicări eficiente și cu respectarea principiilor de calitate în educație.
- 2) Concepe școala ca o organizație care învață, dezvoltă soluții noi, creatoare, concepe proiecte de schimbare în contextul școlii.
- 3) Dezvoltă activități și proiecte de echipă la nivelul unității de învățământ și înțelege beneficiul acestor activități pentru forța și sănătatea organizației școlare.
- 4) Se implică în elaborarea Proiectului de Dezvoltare Instituțională, conștientizând faptul că acesta trebuie să devină instrumentul de reglare a ofertei educaționale.
- 5) Colaborează cu familiile elevilor în vederea unei dezvoltări benefice a acestora.
- 6) Colaborează cu partenerii educaționali și cu alți factori implicați în educație, în beneficiul școlii, al elevilor și al comunității.
- 7) Dezvoltă și participă la proiecte educaționale care să evidențieze nevoile de dezvoltare ale școlii, ale elevilor și ale comunității.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – gradul didactic II

Unitatea de competență nr. 8

Titlul unității nr. 8: Managementul carierei și al dezvoltării personale		Nivelul calificării profesionale: 6 - licență, 7 - masterat, 8 - doctorat Nivelul expertizei didactice (grad didactic): Gradul II			
Descrierea unității de competență					
Elemente de competență	Competențe profesionale: descriptori				
	Cunoștințe	Abilități			Atitudini
	<i>Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific/Explicare și interpretare</i>	<i>Aplicare, transfer și rezolvare de probleme</i>	<i>Reflecție critică și constructivă</i>	<i>Creativitate și inovare</i>	<i>Autonomie și responsabilitate</i>
1. Proiectarea propriului traseu de formare profesională și dezvoltare în carieră	Cunoaște stadiul actual al propriei pregătiri profesionale. Foloseste diferite surse de informare pentru a cunoaste oferta și furnizorii de programe de formare continua. Cunoaște metodologia privind formarea continua a personalului didactic.	Aplică tehnici specifice de identificare a nevoilor proprii de formare și dezvoltare profesională. Stabilește prioritățile propriului traseu de formare profesională și dezvoltare în carieră. Solicită feed-back asupra eficacității profesionale proprii de la colegi, elevi, parinti.	Manifestă gândire critic-reflexivă asupra propriei experiențe în vederea stabilirii obiectivelor dezvoltării profesionale. Evalueaza critic diferitele oferte de formare continua și de conversie profesională în vederea selectarii celor mai adecvate propriilor nevoi formare și dezvoltare profesională.	Elaboreaza planul individual de dezvoltare profesionala. Valorifica sugestiile colegilor și cadrelor de conducere privind implicarea în activitatile de formare continua organizate în școala.	Manifestă disponibilitate pentru luarea în considerare a sugestiilor colegilor de catedra în ceea ce privește proiectarea propriului traseu de formare și dezvoltare în carieră. Isi asuma responsabilitatea pentru implementarea proiectului privind continua dezvoltare profesională.
2. Participarea la programele si activitățile specifice de formare continuă	Identifică oferte de programe si activități de formare continuă pentru învățământul liceal și le valorifică pentru propriul parcurs profesional.	Participă la programe de formare continuă acreditate. Participă la conferinte, seminarii, ateliere de lucru, mobilitati profesionale și la proiecte de cercetare. Sustine lectii demonstrative pentru cadrele didactice aflate la inceputul carierei.	Analizeaza critic eficacitatea activitatilor de formare continua frecventate pentru imbunatatirea activitatii didactice curente.	Prezinta colegilor noile cunostinte, metode si tehnici didactice obtinute prin participarea la diferite activitati de dezvoltare profesionala. Elaboreaza în spirit creator temele individuale/portofoliile didactice/ sarcinile de lucru primite în cadrul programelor de formare continuă pe care le frecventeaza.	Isi asumă responsabilitatea pentru valorificarea la clasa și în micro cercetari-actiune a noilor competente dezvoltate în cadrul programelor de formare continuă.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – gradul didactic II

3. Asigurarea unui caracter flexibil propriei evoluții în carieră prin reconsiderarea proiectului inițial	<p>Cunoaste schimbările care s-au produs în legislație și în documentele curriculare în vederea creșterii calitatii procesului de învățământ. Cunoaste noile provocări care definesc contextul economic și socio-cultural în care funcționează instituția de învățământ.</p>	<p>Reconsideră proiectul inițial de formare și dezvoltare continuă din perspectiva noilor achiziții științifice și recentelor provocări în plan profesional. Participa la activități de formare continuă sau de obținere a unei noi specializări.</p>	<p>Adoptă o atitudine constructivă în reconsiderarea proiectului inițial de formare și dezvoltare continuă. Reflectează asupra provocărilor/dificultăților în implementarea noului traseu profesional și adopta strategii rezolutive adecvate. Oferă sprijin profesional colegilor în ceea ce privește flexibilizarea strategiilor de asigurare a dezvoltării profesionale continue.</p>	<p>Reconsidera periodic obiectivele și strategiile de dezvoltare profesională pe termen scurt, mediu și lung. Inițiază acțiuni de promovare a dezvoltării profesionale continue la nivelul școlii. Reglează inovator disfuncționalitățile apărute în propria activitate profesională.</p>	<p>Isi asumă responsabilitatea actualizării periodice a proiectului inițial de formare și dezvoltare continuă.</p>
<p>Criterii de performanță:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Își autoevaluează periodic comportamentul profesional ținând cont de rezultatele învățării obținute de elevi, de observațiile și recomandările primite cu diverse ocazii. 2) Identifică propriile nevoi de dezvoltare personală și profesională. 3) Își elaborează un plan individual de formare continuă și de dezvoltare a carierei pe termen scurt, mediu și lung. 4) Participă periodic la diferite tipuri de programe de formare continuă. 5) Învăță din experiența proprie și din experiența altora optimizându-și permanent comportamentul profesional. 6) Integrează noile competențe achiziționate în sistemul de competențe profesionale existent. 7) Își actualizează continuu traseul de formare profesională și de dezvoltare personală în raport cu noile exigențe ale carierei didactice. 8) Demonstrează o angajare puternică și continuă față de dezvoltarea profesională. 					

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – gradul didactic II

Unitatea de competență nr. 9

Titlul unității nr. 9: Cercetare educațională aplicativă		Nivelul calificării profesionale: 6 - licență, 7 - masterat, 8 - doctorat Nivelul expertizei didactice (grad didactic): Gradul II			
Descrierea unității de competență					
Elemente de competență	Competențe profesionale: Descriptori				
	Cunoștințe	Abilități			Atitudini
	<i>Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific/Explicare și interpretare</i>	<i>Aplicare, transfer și rezolvare de probleme</i>	<i>Reflecție critică și constructivă</i>	<i>Creativitate și inovare</i>	<i>Autonomie și responsabilitate</i>
1. Proiectarea cercetării	Describe principalele tipuri de cercetare educațională. Cunoaște modele și normele de elaborare a design-ului unei cercetări educaționale. Numește și descrie caracteristicile principalelor metode de cercetare cantitativă. Descrie stuctura unui proiect de cercetare.	Identifică și definește problema de cercetat. Realizează documentarea științifică apelând la diferite categorii de surse. Definește obiectivele / ipotezele cercetării. Alege și elaborează design-ul cercetării: abordare cantitativă, abordare calitativă, abordare mixtă. Stabilește metodele de colectare și înregistrare a datelor. Definește metodele de analiză și interpretare a datelor.	Demonstrează legitimitatea, relevanța, noutatea și originalitatea temei. Estimează posibilele contribuții teoretice și aplicative ale cercetării. Diferențiază avantajele și limitele fiecărui model și metode de cercetare. Apreciază critic calitatea proiectului de cercetare elaborat.	Elaborează micro-proiectul cercetării-acțiune. Anticipă rezultatele semnificative ale cercetării.	Elaborează proiectul unei cercetări individuale în condiții de asistență și consiliere metodologică. Participă la proiectarea unor cercetări multidisciplinare, realizate în echipă. Respectă principiile etice, deontologice ale cercetării științifice în domeniul educațional.
2. Realizarea cercetării	Reexaminează relevanța metodelor și instrumentelor de colectare, de înregistrare, de analiză și de interpretare a datelor în funcție de contexte; revizuieste sau completează, după caz. Conștientizează și anticipă factorii de distorsiune care intervin în colectarea, procesarea și interpretarea datelor.	Selectează populația țintă. Organizează cercetarea: etape, metode, responsabilități. Utilizează sursele și metodele de colectare a datelor potrivit planificării. Valorifică tehnicile de organizarea datelor: tabele, histograme, grafice etc. Aplică metode și tehnici de analiză statistică și prelucrare a datelor. Efectuează operații privind controlul variabilelor și testarea ipotezelor.	Utilizează criterii și operații specifice pentru validarea cercetării: calitatea controlului variabilelor, calitatea argumentelor în relație cu ipotezele/ipotezele cercetării, calitatea concluziilor cercetării. Identifică barierele/impedimentele care afectează realizarea cercetării și adoptă măsuri de remediere. Reflectează critic asupra limitelor cercetării.	Formulează concluziile majore ale cercetării, valoarea ei teoretică și aplicativă. Formulează sugestii /recomandări privind implementarea rezultatelor cercetării. Descrie perspectivele de dezvoltare a cercetării în viitorul apropiat.	Realizează cercetări asistate sau sub coordonarea unor cadre didactice universitare, a unor cercetători sau a unor persoane abilitate. Conștientizează și ține sub control tendința de a afirma a subiectivității în cercetare. Manifestă spirit critic și precauție metodologică în formularea concluziilor cercetării.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – gradul didactic II

3. Prezentarea rezultatelor cercetării	<p>Cunoaște normele metodologice și tehnicile de redactare a unei comunicări, articol, studiu, ghid metodic.</p> <p>Describe structura unui raport de cercetare.</p> <p>Cunoaște rezultatele unor cercetări relevante din domeniu.</p>	<p>Elaborează comunicări, articole, lucrări științifice de diferite tipuri.</p>	<p>Stabilește structura raportului de cercetare în funcție de cercetare în funcție de destinația sa.</p> <p>Apreciază calitatea cercetării efectuate utilizând criterii pertinente de evaluare (semnificația temei, calitatea design-ului cercetării, relevanța metodelor de colectare și analiză a datelor, semnificația și gradul de valorificare a rezultatelor.</p> <p>Isi autoevaluează raportul de cercetare întocmit.</p> <p>Realizează corelații cu alte cercetări din domeniu.</p>	<p>Valorifică rezultatele cercetării în diferite forme: comunicări, articole, capitole în culegeri de studii, lucrări monografice, ghiduri metodico-științifice.</p>	<p>Respectă principiile etice și deontologice specifice cercetării socio-umane.</p> <p>Asigură confidențialitatea datelor personale.</p> <p>Respectă drepturile de autor.</p> <p>Acordă acces selectiv potențialilor utilizatori.</p>
<p>Criterii de performanță:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Utilizează adecvat conceptele fundamentale din cercetarea științifică socio-umană. 2) Utilizează diferite categorii / surse de documentare științifică. 3) Elaborează proiectul unei cercetări educaționale aplicative în conformitate cu principiile și normele metodologiei cercetării științifice. 4) Cunoaște și valorifică metode și instrumente variate de colectare, procesare și interpretare a datelor. 5) Redactează articole, comunicări, rapoarte de cercetare, lucrări metodice în relație cu standardele consacrate. 6) Utilizează modalități de comunicare a rezultatelor cercetării în limba română, în limba maternă și în cel puțin o limbă străină într-o varietate de situații. 7) Utilizează feedback-ul oferit de comunitatea profesională în proiectarea unor cercetări aplicative și în valorificarea rezultatelor cercetării. 8) Utilizează TIC ca resursă de cercetare și ca instrument avansat de documentare, analiză, prelucrare și valorificare a datelor. 					